

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Носуля О.С., гр. ТТЗ-18

Науковий керівник – д-р техн. наук, проф. **Захаренко В.О.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Створення комп'ютерної програми процес унікальний, трудомісткий і фінансово-витратний. Виникнення комп'ютерної програми можна назвати твором програмної інженерії і вінцем людської думки. Кінцевий продукт може містити сотні тисяч рядків коду. Програмний продукт створюється групою професіоналів, що працюють у команді та які об'єднані однією метою. Для створення продукту задіють не лише розробників, а й безпосередньо замовників даного продукту, тестувальників, бухгалтерів, кадровиків та юристів. Розробка програмного забезпечення зв'язана з технічними ризиками які пов'язані проблемами якості, надійності і вартості. Природним бажанням правовласника комп'ютерної програми є захист своєї власності від неправомірного використання і оптимізація фінансових витрат.

Інтелектуальна власність у програмній і комп'ютерній інженерії є швидко прогресуючим міжгалузевим трендом у професійній діяльності розробників програмного забезпечення. Ця діяльність існує на перетині комп'ютерних наук, програмної і комп'ютерної інженерії, економіки і права інтелектуальної власності в цифровому середовищі, у межах якого для отримання конкурентних переваг на ринках інформаційних технологій поряд з компетентностями з проектування та розробки програмних та апаратних засобів систем обробки даних необхідно застосовувати знання, вміння та навички охорони, комерціалізації, використання та захисту прав інтелектуальної власності на цифровий контент, програмне та схемотехнічне забезпечення таких систем.

Згідно Цивільного Кодексу комп'ютерна програма є об'єктом авторського права з усіма правами і обов'язками що витікають звідси. Цей продукт, як і інший художній твір, охороняється як інтелектуальна власність. Захист інтелектуальної власності здійснюється нормами внутрішнього законодавства і міжнародного права. До видів інтелектуальних прав відносять авторські і суміжні права, патентне право, права на засоби індивідуалізації (доменне ім'я, товарний знак). Ці норми були включені в міжнародне право що регулює вказані сфери зокрема Стокгольмській Конвенції, Конвенції Берну про охорону літературних і художніх творів. Міжнародним адмініструванням у вказаній галузі займається Всесвітня організація інтелектуальної власності.